

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola, Uherský Brod, Na Výsluní 2047,
okres Uherské Hradiště**

Na Výsluní 2047, 688 14 Uherský Brod

Identifikátor školy: 600 124 541

Termín konání komplexní inspekce: 10. – 13.únor 2003, 17.- 19. únor 2003

Čj.:	155 66/02-5138
Signatura:	ko3cw124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola, Uherský Brod, Na Výsluní 2047, okres Uherské Hradiště byla zřízena jako příspěvková organizace od 1. ledna 2002. Zřizovatelem školy je město Uherský Brod, Masarykovo náměstí 100, Uherský Brod, okres Uherské Hradiště. Škola sdružuje základní školu, školní jídelnu a školní družinu.

V současnosti se 424 žáci základní školy vzdělávají v 19 třídách podle vzdělávacích programů Národní škola (I. stupeň) a Základní škola (II. stupeň). Od školního roku 2002/2003 byla zavedena v jedné třídě 6. ročníku rozšířena výuka jazyků. V minulém školním roce škola oslavila 25. výročí svého trvání.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve výuce matematiky a vlastivědy na I. stupni základní školy, německého jazyka a hudební výchovy na I. a II. stupni základní školy, českého jazyka, dějepisu, matematiky, zeměpisu, chemie a fyziky na II. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy pro výuku matematiky a vlastivědy na I. stupni základní školy, německého jazyka a hudební výchovy na I. a II. stupni základní školy, českého jazyka, dějepisu, matematiky, zeměpisu, chemie a fyziky na II. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a vlastivěda na I. stupni základní školy, německý jazyk a hudební výchova na I. a II. stupni základní školy, český jazyk, dějepis, matematika, zeměpis, chemie a fyzika na II. stupni základní školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Matematiku učí na I. stupni deset vyučujících, osm je odborně a pedagogicky způsobilých, dva jsou nekvalifikovaní. Vlastivědu učí dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dva vyučující, kteří nemají k výuce na prvním stupni kvalifikaci.

Kromě obou tříd 5. ročníku a VI. C třídy, kde učí německý jazyk učitelka plně kvalifikovaná pro výuku tohoto předmětu, v ostatních třídách zajišťují výuku němčiny dva učitelé bez odborné způsobilosti.

S výjimkou V. A třídy je ve všech třídách I. stupně hudební výchovy vyučována kvalifikovaně. V šestém až osmém ročníku je výuka zajišťována učiteli s pedagogickou, nikoliv však odbornou způsobilostí, v devátém ročníku bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuku českého jazyka na II. stupni zajišťují dvě odborně i pedagogicky způsobilé učitelky. Dějepis vyučují dvě plně kvalifikované učitelky a jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku předmětu. Skladba úvazků vyučujících odpovídá většinou jejich zkušenostem a kvalifikaci, v českém jazyce na II. stupni a v dějepisu byla do jisté míry narušena návaznost ve vedení třídních kolektivů odchodem zkušeného vyučujícího do starobního důchodu a nástupem nové vyučující (únor 2003).

Matematiku na II. stupni vyučují čtyři učitelé. Tři z nich mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu, jedna učitelka má vysokoškolské

vzdělání technického směru, ale z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje požadavky dané vyhláškou.

Výuku zeměpisu zabezpečují celkem tři učitelé. Dva z nich, vyučující tříd 6. ročníku, nesplňují podmínku odborné způsobilosti. Žáci dalších tříd 6. - 9. ročníku jsou vyučováni učitelem s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Skladba úvazků vychází z možností daných aktuálním složením pedagogického sboru.

Fyziku a chemii vyučuje ve škole celkem pět učitelů. Čtyři splňují odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenou vyhláškou, jedna vyučující má vysokoškolské vzdělání neučitelského studijního oboru odpovídající charakteru vyučovaného předmětu doplněné pedagogickým studiem zaměřeným na přípravu učitelů pro výuku odborných předmětů ve střední škole.

Od školního roku 2002/2003 jsou ustanoveni dva výchovní poradci zvláště pro I. a II. stupeň, požadovanou kvalifikaci však v současnosti splňuje pouze jeden (vyučující vykonávající funkci výchovného poradce na II. stupni).

Vedení školy tvoří ředitelka a jeden zástupce ředitele. Poradními orgány jsou pedagogická rada, předmětové komise na II. stupni a metodická skupina složená ze všech vyučujících I. stupně. Předmětové komise a metodická skupina se zabývají zejména materiálním zabezpečením výuky, využitím odborných pracoven, časovým a obsahovým rozvržením učiva, organizováním a přípravou soutěží, olympiád, mimoškolních akcí a dalším vzděláváním učitelů. Práce předmětových komisí a metodické skupiny je pečlivě dokumentována. Poradní funkci do jisté míry plní i výbor SRPDŠ s nímž vedení školy aktivně spolupracuje (sponzorství, mimoškolní akce). Rada školy je sice ustanovena, avšak v současnosti nevyvíjí činnost. Organizace činnosti školy je podrobně vypracována a přehledně popsána v celoročním plánu práce. Provoz školy je vhodně přizpůsoben naplňování výchovně vzdělávacích cílů sledovaných předmětů. Vzhledem k aktuálnímu složení pedagogického sboru nejsou ustanoveni uvádějící učitelé pro začínající nebo nekvalifikované učitele.

Kontrolní a hospitační činnost provádí ředitelka školy a zástupce ředitele podle vypracovaného plánu. Analýza výsledků hospitační činnosti probíhá konkrétně na pohospitačních pohovorech s vyučujícími, s obecnými závěry z kontrolní a hospitační činnosti jsou pracovníci školy seznamováni na pracovních poradách a schůzkách předmětových komisí a metodické skupiny. Z kontrolní a hospitační činnosti jsou vyvozována konkrétní opatření. V letošním školním roce byly ve většině sledovaných předmětů provedeny ze strany vedení školy písemně doložené hospitace.

Zejména režim školy, práva žáků a jejich rodičů, zásady chování žáků ve škole a při činnostech školou pořádaných a zásady hygieny a bezpečnosti práce srozumitelně popisuje školní řád. Informovanost pracovníků školy je zajištěna prostřednictvím školní počítačové sítě (Intranet), informačními nástěnkami a osobními složkami pracovníků ve sborovně školy. Rodiče žáků získávají potřebné informace na pravidelných třídních schůzkách, pohovorech, průběžných konzultacích, prostřednictvím aktuálních sdělení a informací v žákovských knížkách. Veřejnost je o dění ve škole informována pomocí kvalitně zpracovaných a aktualizovaných webových stránek školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy v rámci přidělených finančních prostředků systematicky podporuje.

Personální podmínky výuky matematiky, vlastivědy a hudební výchovy na I. stupni, českého jazyka, hudební výchovy, dějepisu, zeměpisu, matematiky, fyziky a chemie na II. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré, pro výuku německého jazyka na I. i II. stupni jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka matematiky a vlastivědy na I. stupni probíhala v pěkně upravených a vyzdobených učebnách. Ve většině z nich je starší funkční nábytek, v některých je nábytek nový. Na stěnách jsou umístěny obrazy do matematiky i dalších předmětů. Příjemné prostředí dotváří množství estetických prací žáků a květinová výzdoba. Učitelé mají k dispozici pro výuku matematiky programy pro PC, rýsovací potřeby, karty s čísly a příklady, počítadla, modely těles a stavebnice. K výuce vlastivědy jsou ve sbírce prvního stupně diapozitivy, videonahrávky, výukové programy, příruční a nástěnné mapy, knihy ze školní knihovny a obrazový materiál. Materiály k výuce jsou také na magnetických tabulích. Vyučující mohou používat radiomagnetofony, zpětné projektory, diaprojektory, televizor s videopřehrávačem a počítače.

K výuce matematiky na I. stupni jsou využívány vhodné ucelené řady učebnic a pracovních sešitů ze dvou nakladatelství, dále pak sbírky úloh.

Ve vlastivědě žáci pracují se dvěma řadami učebnic. Pro školní práci i domácí přípravu mají odpovídající atlasy. Vyučující obou předmětů používají pro přípravu výuky také učebnice a pracovní sešity z jiných nakladatelství.

Škola má k dispozici odbornou učebnu pro výuku cizích jazyků vybavenou sluchátkovou laboratoří s centrálním pultem pro učitele. Vzhledem k zavádění tříd s rozšířenou výukou jazyků dbá vedení školy na zajištění finančních prostředků na vybavení pomůckami. Učitelé mají k dispozici kazetové magnetofony, CD přehrávač, video i další didaktickou techniku. Byly zakoupeny nástěnné obrazy, mluvnické přehledy i slovníky. Učitelé i žáci používají učebnice včetně pracovních sešitů v jednotných řadách, které na sebe obsahově i lexikálně navazují.

Výuka hudební výchovy na I. stupni probíhá, vzhledem k odlehlosti učebního pavilonu, v kmenových třídách, učitelé mají k dispozici keyboardy, kytary a zobcové flétny. Většina výuky na II. stupni se koná v odborné učebně zeměpisu, ve které jsou k dispozici hudební nástroje včetně pianina a kvalitní audiotechnika. Vlastní učebnice žáci nemají, jsou jim zapůjčovány pouze ve vyučování, někteří vyučující texty písní žákům kopírují, jiní diktují do sešitů.

Výuka českého jazyka na II. stupni a dějepisu probíhala většinou v běžných, účelně zařízených a vybavených kmenových učebnách, některé sledované hodiny proběhly v moderně vybavené odborné učebně literární a rodinné výchovy. V odborné učebně mají možnost vyučující využít moderní audiovizuální techniku, variabilní nábytek a knižní fond žakovské knihovny (jazykové příručky, beletrie a naučná literatura), další pomůcky (mapy, transparenty a další odborná a naučná literatura) jsou uloženy v kabinetech českého jazyka a dějepisu. Do běžných tříd se pomůcky většinou donášejí. Všichni žáci na II. stupni jsou pro výuku českého jazyka a dějepisu vybaveni odpovídajícími řadami učebnic a čítanek. Vyučující i žáci mohou využívat přístupu k Internetu v nově zřízené počítačové učebně.

Pro výuku matematiky není na II. stupni zřízena odborná učebna. Vyučuje se ve třídách, jejichž podnětnost z hlediska potřeb matematiky nebyla na potřebné úrovni. Kabinet matematiky je dosti nepřehledně uspořádán, je vybaven převážně staršími standardními pomůckami a starším počítačem. K dispozici jsou i výukové programy, se kterými mohou žáci pracovat v počítačové učebně.

Ve všech ročnících jsou žáci v matematice vzdělávání z platných učebnic ucelené řady, používají také sbírky úloh.

Sledovaná výuka zeměpisu byla realizována v nově zřízené zeměpisné pracovně, vybavené didaktickou technikou, novými lavicemi a tabulí, moderním osvětlením, mapami (ve stojanech i

na stěnách), školní videotékou, encyklopediemi a zeměpisnou literaturou. Podnětné prostředí pracovny usnadňuje vyučujícím plnění výukových cílů a plánovaných činností. Starší obvyklé pomůcky - glóbusy, mapy, odborná literatura, diapozitivy, atd. jsou uloženy v zeměpisném kabinetu.

Výuka zeměpisu je prováděna s výjimkou jednoho titulu ze starých, již neaktualizovaných učebnic (z let 1993 - 1995), které často neodpovídají svým obsahem osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Žáci mají k dispozici zeměpisné atlasy. Předmětová komise neprosazovala akutní potřebu nových učebnic zeměpisu dostatečně důrazně.

Výuka chemie a fyziky je realizována v odborných učebnách vybavených pracovními stoly s výlevkami a rozvody. Výzdobu tvoří pečlivě zhotovené nástěnky s vyučovanou tematikou a nástěnné obrazy. Učitelé mají v obou pracovnách k dispozici audiovizuální techniku.

Kabinety chemie a fyziky jsou vybaveny dostatečným množstvím laboratorních pomůcek, skla a chemikálií, žákovských souprav, stavebnic, modelů a dalších standardních pomůcek včetně videokazet. Pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu používají žáci ve výuce fyziky a chemie vhodné učebnice.

Prostřednictvím předmětových komisí a metodické skupiny mají vyučující možnost podávat návrhy na materiální vybavení odborných učeben a kabinetů. Jejich návrhy jsou vyhodnocovány a v případě oprávněnosti postupně dle finančních možností realizovány. Finanční prostředky na materiální a technické vybavení jsou ve sledovaných předmětech vynaloženy efektivně.

Materiálně-technické podmínky výuky německého jazyka matematiky, vlastivědy a hudební výchovy na I. stupni, českého jazyka, německého jazyka, hudební výchovy, dějepisu, zeměpisu, matematiky a chemie na II. stupni jsou velmi dobré, ve fyzice jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH MATEMATIKA A VLASTIVĚDA NA I. STUPNI, NĚMECKÝ JAZYK A HUDEBNÍ VÝCHOVA NA I. A II. STUPNI, V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK, DĚJEPIS, MATEMATIKA, ZEMĚPIS, CHEMIE A FYZIKA NA II. STUPNI

Realizace vzdělávacích programů

Výuka sledovaných předmětů na I. stupni základní školy je ve školním roce 2002/2003 realizována v souladu se schváleným vzdělávacím programem Národní škola. Na II. stupni je výuka sledovaných předmětů ve školním roce 2002/2003 uskutečňována v souladu se schválenými učebními plány a podle platných učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola. V šestém ročníku je v jedné třídě realizována rozšířená výuka cizích jazyků.

Kontrola třídních knih za školní rok 2001/2002 prokázala nedodržení učební osnovy ve výuce matematiky v VIII.B třídě, kde nebyl odučen tematický celek Základy statistiky.

Ve školním roce 2002/2003 zachycuje povinná dokumentace ve sledovaných předmětech průkazně průběh vzdělávání a výchovy, způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na I. stupni

V průběhu inspekce byly hospitovány čtyři ročníky prvního stupně. Kvalitu a průběh vyučování ovlivnila skutečnost, že dvě ze čtyř hospitovaných hodin vyučovali nekvalifikovaní pedagogové.

Vstupní motivace byla v některých hodinách opomenuta, větší pozornost věnovali učitelé některých tříd průběžné motivaci. Pedagogové vedli žáky k pochopení vztahů a k aplikaci učiva, stále ověřovali stupeň zvládnutí probírané látky a podle potřeby žákům pomáhali. Podpora sebehodnocení byla téměř ve všech hodinách. Hodiny probíhaly v pracovní, přátelské atmosféře, vzájemné vztahy vyučujících i žáků byly velmi dobré.

Z průběhu hodin bylo patrné, že se učitelé na výuku odpovědně připravovali, vyučovací metody zpravidla vhodně zvolili vzhledem ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Ve většině hodin nebylo dostatečně promyšlené časové rozvržení jednotlivých částí hodin, závěrečné fáze vyučovacích jednotek probíhaly často až po zvonění. Veškerá výuka byla účelně řízena, členění hodin bylo funkční, vyučující zadávali žákům pokyny srozumitelně. Prostor pro samostatnou práci byl odpovídající, tempo bylo zvoleno tak, že vyhovovalo spíše průměrným žákům, vyučovací čas nebyl v některých hodinách u rychlejších žáků efektivně využit. Ve většině hodin chybělo využití diferencovaných úloh. Osobnost žáků byla vždy respektována. Pouze někteří vyučující věnovali pozornost rozvoji komunikativních dovedností. Smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci byl rozvíjen ve dvou sledovaných hodinách. Vyučující vedli výuku odborně správně, úroveň jejich verbální i neverbální komunikace byla zpravidla velmi dobrá. K příznivými psychohygienickým podmínkám přispívala podnětná a estetická úroveň učeben, relaxační činnosti byly zařazeny ve velmi malé míře. Chování žáků bylo vždy v souladu s pravidly stanovenými školním řádem. Při výuce pedagogové využili pracovní sešity, karty s číslicemi, příklady a obrázky, dále pak předtištěné materiály, počítadla a modely číslic. Z didaktické techniky byly užity v jedné hodině počítače. Vynikajícím způsobem podle všech sledovaných hledisek byla připravená i realizovaná výuka ve třídě IV.B.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na I. stupni mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vlastivědě

V průběhu inspekce byly hospitovány hodiny vlastivědy v obou ročnících, kde je vlastivěda vyučována. Ve vedení hodin se negativně projevila skutečnost, že dva ze čtyř vyučujících nemají pro výuku tohoto předmětu odbornou a pedagogickou způsobilost.

Vstupní i průběžné motivaci byla věnována v jedné třídě velká pozornost, v dalších byla spíše opomíjena. Atmosféra ve třídách byla klidná, část žáků byla aktivní. Žáci mají zpravidla odpovídající počet známek v žákovských knížkách, pouze část zápisů obsahu hodnocené skutečnosti je konkrétních.

Vyučující se na hodiny připravili odpovědně. Použité metody byly většinou vhodně zvolené vzhledem ke stanoveným výchovně vzdělávacím cílům. Výuka byla řízena zpravidla účelně, členění hodin bylo s výjimkou jedné funkční, pokyny žákům vyučující sdělovali srozumitelně, vyučovací čas využili téměř vždy efektivně. Pedagogové respektovali osobnost žáků, snažili se v různé míře o rozvoj jejich komunikativních dovedností. V jedné z hodin učitelka rozvíjela také smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Výuka byla vedena až na drobné nepřesnosti jednoho z vyučujících odborně správně. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla velmi dobrá. Vyučování probíhalo v pěkně upravených učebnách, což přispívalo k příznivými psychohygienickým podmínkám. Relaxační činnosti byly často opomíjeny, tempo výuky bylo zpravidla odpovídající. Ze sledovaných hodin měla podle všech hodnocených hledisek vynikající úroveň výuka ve IV.B třídě. Žáci se chovali vždy v souladu s pravidly stanoveným školním řádem. Ve výuce byly účelně použity nástěnné mapy, atlasy, obrazové materiály, učebnice, předtištěné materiály a encyklopedie. Didaktická technika užita nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vlastivědě mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce na I. i II. stupni

Tento předmět ve škole vyučují tři učitelé. Hospitace proběhly u všech vyučujících na I. i II. stupni. Pouze dvě třídy jsou vyučovány plně kvalifikovaně, chybějící odborná způsobilost ostatních učitelů byla zvláště v jednom případě na úkor kvality výuky.

Učitelé ve sledovaných hodinách nevěnovali patřičnou pozornost dostatečné vstupní a průběžné motivaci. Výrazně větší prostor dostalo ověřování pochopení látky, kdy učitelé žákům pomáhali při řešení zadaných úkolů. Při opakování byly otázky zaměřeny i na pochopení vztahů a aplikaci učiva včetně využívání mezipředmětových vztahů, chyby žáků byly analyzovány a byla tak efektivně využívána zpětná vazba. Respektování individuálních dispozic žáků při hodnocení bylo nevýrazné, stejně jako podpora jejich sebehodnocení a sebereflexe. S výjimkou jedné hodiny byly výukové cíle stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy a probírané učivo organicky navazovalo na učivo předcházející.

Při řízení výuky, pokynech a hodnocení učitelé poměrně málo využívali němčinu, hodiny byly většinou členěny na opakování (větší část) a probírání nového učiva. Relativně menší prostor byl vytvářen pro individuální potřeby a schopnosti žáků. Inspekce nezaznamenala zohledňování žáků se specifickými poruchami učení a chování. Žáci měli možnost samostatně pracovat, prvky aktivního učení však byly využity spíše sporadicky. Vyučovací čas byl při současném respektování obecných didaktických zásad využit účelně. Didaktická technika (kazetový magnetofon) byla využita pouze v jedné hodině k aktivní samostatné práci žáků. V dalších hodinách žáci pracovali i s kartami mluvnických jevů a obrazovým materiálem. V pátém ročníku žáci pracovali i s mapou německy mluvících zemí. Učitelé dávali vždy dostatečný prostor k procvičování učiva a výuka byla věcně i odborně správná.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Zejména v pátém ročníku bylo prostředí velmi podnětné a esteticky působivé. Žádná ze sledovaných hodin vzhledem ke stavbě rozvrhu nebyla realizována v odborné učebně. S výjimkou šestého ročníku při členění hodin učitelé dbali na tempo výuky vyhovující většině žáků a aktuálně zařazovali dle únavy žáků i relaxační chvilky. Inspekce nezaznamenala zřetelný vliv sociodemografických podmínek na výuku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce na I. i II. stupni mají průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově na I. i II. stupni

Výuka hudební výchovy je plně kvalifikovaná zejména na I. stupni. Na II. stupni jsou učitelé k výuce tohoto předmětu způsobilí pouze pedagogicky, ne odborně. Tato skutečnost se na kvalitě výuky negativně neprojevila.

Učitelé nenásilně, vhodně a efektivně využívali metod vstupní a průběžné motivace, učivo bylo aktualizováno příklady ze současné hudební scény formou referátů žáků. Ověřování pochopení látky probíhalo v průběhu celé vyučovací jednotky, při opakování byly úkoly zaměřeny i na pochopení vztahů a mnohdy i velmi emotivně na příklady z praxe i mimo oblast hudební výchovy. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků (hudební sluch) a byla oceňována jejich snaha. Vzhledem k převažujícím společným aktivitám nevznikl dostatečný prostor pro sebehodnocení a sebereflexi žáků.

Výukové cíle v oblasti teorie, sborového zpěvu i aktuálních informací o současném hudebním dění byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy.

Výuka byla řízena účelně. Pouze v jedné hodině byly zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení a chování. Prostor pro samostatné učení a využití prvků aktivního učení nebyly příliš výrazné vzhledem k převažujícím společným činnostem. Učitelé často využívali žáky k hudebnímu doprovodu písní a technickému zabezpečení přehrávání hudebních ukázek.

Vyučovací čas byl při současném respektování obecných didaktických zásad využit účelně. Z didaktické techniky byl využíván zejména CD přehrávač při hudebních ukázkách. Především při probírání historie hudby učitelé vhodně akcentovali mezipředmětové vztahy. Žáci měli dostatečný prostor k procvičování učiva, což bylo ostatně převažující náplní sledovaných hodin. Výuka byla věcně i odborně správná.

Obecné psychohygienické zásady výuky byly respektovány, žáci dostávali prostor pro relaxaci, měli dostatek času i v průběhu hodiny pro seberealizaci. Nedostatek učebnic nebyl na závadu, učitelé vždy našli řešení, které bylo efektivní a účelné.

Kvalita výuky hudební výchovy na I. i II. stupni má velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na II. stupni

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících českého jazyka se ve sledované výuce pozitivně odrazila v obsahové a faktografické stránce. Jejich kvalifikace však byla méně patrná při výběru a použití vyučovacích metod a forem práce se žáky.

Vstupní motivace se většinou omezila jen na oznámení cíle a struktury hodiny, průběžná motivace v podobě aktualizace učiva a kladení problémových otázek byla pozorována jen sporadicky, v některých hodinách nebyla vstupní a průběžná motivace pozorována vůbec.

Prověřování znalostí žáků probíhalo písemnou i ústní formou, mělo většinou průběžný charakter. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení bylo použito minimálně. Vyučující dokázali vytvořit poměrně příjemnou pracovní atmosféru. V některých sledovaných hodinách nebyl čas, díky nevhodnému naplánování jednotlivých fází výuky, účelně využit. Kázeň žáků byla na velmi dobré úrovni.

Nejpoužívanější výukovou metodou ve většině sledovaných hodin byl frontální slovní výklad vyučujících doplňovaný zápisem, řízeným rozhovorem, soutěží a skupinovou prací se žáky. Struktura některých hodin se šablonovitě opakovala. Didaktická technika nebyla v žádné ze sledovaných hodin využita. Při vyhledávání mluvnických jevů žáci sice samostatně používali učebnice a jazykové příručky, byli odkazováni i na jiné zdroje informací, avšak v některých hodinách nebyl kladen dostatečný důraz na zdůvodnění pravopisných jevů, ač k tomu daná situace v hodině přímo vybízela.

Pro samostatné uvažování, správnou formulaci myšlenek, dotazy a vyjádření žáků byl ve většině sledovaných hodin vytvářen odpovídající prostor.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na II. stupni jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu

Dějepis učí v současnosti tři učitelky, jedna z nich bez odborné aprobace. Kvalifikovanost a zkušenost většiny vyučujících se kladně projeví v obsahu a volbě adekvátních metod a forem práce se žáky. Bezprostřední kvalitní příprava vyučujících se odrazila v promyšlené struktuře výuky (logická návaznost jednotlivých fází výuky), v použití velkého množství předem připraveného namnoženého textového a obrazového materiálu.

Žáci byli většinou v úvodu hodin vhodně motivováni vysvětlením přínosu probíraného učiva pro praktický život a využitím jejich současných znalostí. V průběhu výuky se dařilo většině vyučujících udržet zájem žáků problémovými otázkami, aktualizací učiva a využitím mezipředmětových vztahů.

Frontální výkladová metoda byla střídána skupinovou prací se samostatným aktivním učením a vyhledáváním informací, žákovským referátem, řízenou diskusí a rozhovorem. Žáci pracovali s učebnicemi, s atlasy, s mapou, s namnoženými texty včetně doplňovaček a s doprovodným

textovým a obrazovým materiálem (ukázky odborné a naučné literatury). Z obsahu a formy žákovských referátů bylo zřejmé, že při jejich přípravě mají žáci ve škole běžně možnost využívat Internet. Didaktická technika nebyla ve sledované výuce využita. Ověřování žákovských znalostí probíhalo ústní i písemnou formou (testy zaměřené nejen na faktografii, ale i na vztahové souvislosti), bylo transparentní a objektivní. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků probíhalo jen sporadicky.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, členění vyučovacích hodin a vyučovací tempo odpovídaly skladbě třídních kolektivů a respektovaly požadavky psychohygieny. V dostatečně velkém časovém prostoru pro dotazy a rozhovor k tématu měli žáci prostor pro vyjádření svých názorů a myšlenek. Většina vyučujících dbala na rozvoj komunikativních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na II. stupni

Hospitace proběhly u tří učitelů matematiky v 6. - 9. ročníku, (jeden učitel je dlouhodobě nemocen). Jedna vyučující nespĺňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, přesto s výukou matematiky na základní škole má dlouholeté zkušenosti.

Sledované hodiny byly připraveny, ale kvalita přípravy, zejména promyšlenost a provázanost jednotlivých kroků a postupů měly rozdílnou úroveň. Byly předloženy vyhodnocené kontrolní písemné práce žáků.

Vstupní motivace prováděna nebyla, v průběhu výuky byla uplatňována motivace pochvalou, oceněním snahy a správných výsledků. Výchovné aspekty, zejména při vedení k pečlivosti a přesnosti rýsování, nebyly cíleně uplatňovány všemi vyučujícími. Frekvence hodnocení známkou (dle kontroly žákovských knížek) je spíše menší. Verbální komunikace učitelů měla dobrou úroveň, ale vedení žáků ke správnému matematickému vyjadřování nebylo vždy důsledné.

Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly stanoveny, výuka byla vedena klasickou frontální metodou práce. Učivo bylo podáváno odborně správně, důraz na logický úsudek, na promýšlení alternativních postupů, na vyvozování souvislostí a využívání životních zkušeností žáků byl sledován zejména v hodinách učitele s dlouholetou pedagogickou praxí. Rozsah zařazované samostatné práce byl celkově malý. Zadávané úkoly nebyly diferencovány v obtížnosti vzhledem k rozdílným schopnostem žáků. V důsledku zvoleného způsobu výuky pracovali žáci zejména ve vyšších ročnících s menším zaujetím a menší efektivitou.

Matematika je vyučována v kmenových třídách, které jsou převážně vybaveny staršími lavicemi a židlemi. Prostředí tříd, jejich estetické a funkční vybavení nevytváří dostatečně podnětné prostředí pro výuku matematiky. Tempo výuky bylo orientováno spíše na pomalejší žáky. Výuka matematiky je materiálně zabezpečena. Žáci pracovali s učebnicemi, sbírkami úloh, s rýsovacími potřebami. Ve sledovaných hodinách nebyla využita didaktická technika, ani výukové programy na PC.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na II. stupni byly hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpisu

Výuka zeměpisu byla sledována u dvou učitelů, jeden z nich nemá požadovanou aprobaci. Kvalita sledované výuky byla touto skutečností ovlivněna.

Vstupní motivace byla opomíjena, průběžná motivace využívala znalosti žáků z praktického života a pochvalu. Prověřování vědomostí a hodnocení žáků probíhalo formou ústního zkoušení, jeho délka však většinou nebyla vhodně volena. Nové učivo navazovalo na předchozí, přesto pro jeho zvládnutí nebyl vždy vytvořen dostatečný časový prostor.

Sledované hodiny měly ustálenou, stereotypní strukturu s dominantní rolí učitele. Učivo bylo podáváno odborně a věcně správně, ale metoda prodlouženého výkladu, často se zbytečným množstvím údajů, nevedla žáky k aktivnímu způsobu osvojování nového učiva, k práci s informacemi, k hledání souvislostí a vzájemných vztahů s důrazem na základní učivo. Rovněž dovednost samostatné práce a pohotové orientace na mapách nebyla ve sledovaných hodinách potřebným způsobem akcentována. V některých hodinách se dařilo učiteli propojit výuku s výchovnou složkou učiva (ekologie a životní prostředí). Absentovala aktualizace učiva současnými událostmi, učitelé nevyužívali vyučovací čas efektivním způsobem.

Osobnost žáků byla respektována, ale komunikativní dovednosti žáků nebyly rozvíjeny potřebnou měrou. Celková atmosféra ve třídách pozitivně ovlivňovala vzdělávací proces. V jedné hodině byla názorná složka výuky podpořena ukázkou na videu, dále byly využity nástěnné mapy a žákovské atlasy, ale potenciál nově zbudované pracovní zeměpisu nebyl ve všech sledovaných hodinách účelně a efektivně využíván.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpisu byly hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii

Hospitace byly provedeny ve všech třídách v nichž je výuka chemie realizována. Chemii vyučují dva pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro sledovaný předmět a jedna vyučující u níž se absence požadovaného pedagogického vzdělání pro daný typ školy na úrovni výuky neprojevila.

Bezprostřední příprava všech pedagogů na výuku byla promyšlená, cílená, odpovídala obsahu hodin a aktuálnímu složení třídy.

Vyučující dokázali vhodně využívat demonstračních pokusů, názorných ukázek vzorků chemikálií a modelů vzorců ke splnění vytýčeného vyučovacího cíle a také k průběžné motivaci. Vstupní motivace byla využívána v menší míře. Znalosti a vědomosti žáků byly hodnoceny převážně slovní podporou a pochvalou. Ve sledovaných hodinách nebylo využito klasifikační stupnice, sebehodnocení ani vzájemného hodnocení žáků. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, členění hodin a pracovní tempo odpovídaly psychohygienickým požadavkům.

Pro organizaci výuky byly vhodně použity frontální metody práce a metoda řízeného rozhovoru. Výklad byl střídán prací s učebnicí, řízenou diskusí, pro níž vyučující využívali teoretických a praktických poznatků žáků a doplňován ukázkami demonstračních pokusů. V rámci výuky sledovaného předmětu je naplánovaná exkurze.

Žáci byli vedeni k aktualizaci učiva, využívání mezipředmětových vztahů, správnému odbornému vyjadřování a k prezentaci vlastních názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice

Hospitace proběhly ve všech ročnících na druhém stupni. Výuka fyziky je zajišťována třemi pedagogy. Absence pedagogické složky vzdělání pro daný typ školy u jedné vyučující se na kvalitě výuky výrazněji neprojevila.

Příprava vyučujících, naplánovaný průběh výuky a použití názorných pomůcek byly promyšlené.

Užívání učebních pomůcek (modely motorů), bezprostřední provádění demonstračních pokusů, zkoušení a procvičování sloužily vyučujícím k naplňování vyučovacích cílů a také k průběžné pozitivní motivaci. Vstupní motivace se většinou omezila na sdělení cíle hodiny. Zápisy na

tabuli byly účelné a přehledné. Pro hodnocení žáků pedagogové využívali ústní a písemné formy zkoušení. Hodnocení odpovídalo prokázaným znalostem a bylo objektivní. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo využito.

Sledované hodiny měly převážně výkladový charakter s uplatněním frontální metody učení. Vedle frontálních metod, byly vzhledem k charakteru učiva vhodně použity i metody řízené diskuse. Žáci během výuky pracovali s učebnicí a tabulkami a s namnoženými texty. Důraz byl kladen na názorné vyučování. Organizace výuky respektovala psychohygienické požadavky.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, vyučovací tempo odpovídalo skladbě třídních kolektivů. Ve sledovaných hodin byli žáci vedeni k dodržování odborné terminologie, dostávali prostor a možnost k samostatnému vyvozování závěrů, čehož v dostatečné míře většinou nevyužívali.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Kromě zapojování žáků do předmětových soutěží a olympiád od školní až po oblastní úroveň včetně analýzy výsledků žáků na těchto akcích, škola v současnosti vyhodnocování výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech prostřednictvím vlastních nebo externích evaluačních nástrojů neprovádí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v matematice na I. stupni, ve vlastivědě, hudební výchově na I. i II. stupni, v dějepisu a chemii hodnoceny jako velmi dobré. V německém jazyce na I. i II. stupni, v českém jazyce a matematice na II. stupni, v zeměpisu a fyzice jsou průběh a výsledky vzdělávání hodnoceny jako průměrné. Sledovaná výuka je realizována v souladu se zvolenými vzdělávacími programy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Aktuální rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není v souladu s platnou zřizovací listinou školy. V posledním platném rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedena právní forma školy - zálohovaná organizace, v aktuální zřizovací listině školy je však uvedena správná forma organizace – příspěvková organizace. Vedení školy požádalo zřizovatele v měsíci únoru roku 2003 o změnu zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a dle písemného sdělení zřizovatele bude škole tento dokument zaslán nejpozději do konce měsíce března 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. ZL/škol/3/2002 ze dne 20. 6. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 2044/2000 ze dne 7. 8. 2000, účinné od 1. 9. 2000
3. Sdělení Městského úřadu Uherský Brod o podání návrhu na změnu zařazení do sítě škol čj. škol/2003 za dne 26. 2. 2003
4. Jmenování ředitelky školy čj. 1832/2000 ze dne 30. 6. 2000
5. Jmenování zástupce statutárního orgánu ze dne 1. 4. 2002

6. Tematické plány sledovaných předmětů na I. a II. stupni základní školy platné ve školním roce 2002/2003
7. Celoroční plán práce pro školní rok 2002/2003
8. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné ve školním roce 2002/2003
9. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2002/2003
10. Vnitřní řád školy ze dne 2. 9. 2002
11. Řády odborných pracoven platné ve školním roce 2002/2003
12. Vnitřní klasifikační řád ze dne 30. 8. 2002
13. Zápisy z jednání předmětových komisí a metodické sekce ve školním roce 2002/2003
14. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003
15. Rozhodnutí ředitelky školy ve školním roce 2002/2003
16. Evidence a přehled hospitací – školní rok 2002/2003
17. Hospitační záznamové listy za školní rok 2002/2003
18. Písemné práce z českého jazyka za školní rok 2002/2003
19. Protokoly z laboratorních prací z fyziky za školní rok 2002/2003
20. Kontrolní písemné práce z matematiky za školní rok 2002/2003
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ze dne 10. 7. 2002
22. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů

ZÁVĚR

I když ne všichni pedagogové splňují pro výuku sledovaných předmětů podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tato skutečnost se většinou na obsahové a faktografické stránce sledované výuky výrazněji neprojevila. Zřetelnější nedostatky se mnohdy projevíly, a to bez ohledu na kvalifikovanost pedagogických pracovníků, ve volbě metod a forem práce se žáky podporujících motivaci a aktivitu žáků a v účelnějším využití vyučovacího času.

Systém vedení zaměstnanců, organizační struktura školy spolu s funkčními informačními mechanismy odpovídají typu a velikosti školy a jsou účinnými nástroji řízení. Personální i materiálně-technické podmínky umožňují ve sledovaných předmětech plnit výukové a výchovné cíle zvolených vzdělávacích programů.

Nejvýraznější změnou od poslední inspekce je změna ve funkci ředitelky školy, ustálení vzdělávací nabídky školy ve dvou vzdělávacích programech s možností rozšířené výuky cizích jazyků od šestého ročníku a postupná modernizace materiálního vybavení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela v. r.

Členové týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Miloslav Brůzl v. r.
	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
	Ing. Zuzana Mücková	Zuzana Mücková v. r.
	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková v. r.

Ve Zlíně dne 2. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. dubna 2003

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Dagmar Bistrá

Dagmar. Bistrá v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2003-04-28	122/02
Město Uherský Brod, Masarykovo nám. 100, 688 17 Uherský Brod, okres Uherské Hradiště	2003-04-28	123/02
Mgr. Hana Jurigová, Na Láně 2002,	2003-04-28	124/02

688 01 Uherský Brod		
---------------------	--	--

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.